

Estratègia Catalunya 2020

OCUPACIÓ
I FORMACIÓ

COHESIÓ SOCIAL

INNOVACIÓ
I CONEIXEMENT

DINAMISME
EMPRESARIAL

INTERNACIONALITZACIÓ

ECONOMIA VERDA

Estratègia Catalunya 2020

© Generalitat de Catalunya

Departament d'Economia i Coneixement

<http://www.gencat.cat/economiaiconeixement>

27 de març de 2012

Estratègia Catalunya 2020

Document de bases de l'acord estratègic per a la competitivitat de l'economia catalana i la millora de l'ocupació

Índex

1. Resum executiu

2. El camí cap a la recuperació econòmica

2.1. Situació actual

2.2. Les bases per al creixement

3. Marc de referència i antecedents

3.1. L'estratègia Europa 2020

3.2. Els acords estratègics anteriors

3.3. El Pla de govern i els plans departamentals

4. L'estratègia Catalunya 2020 (ECAT 2020) i els deu elements que la defineixen

5. Delimitació dels sis àmbits prioritaris de les actuacions de l'ECAT 2020

5.1. Ocupació i formació

5.2. Cohesió social

5.3. Innovació i coneixement

5.4. Dinamisme empresarial

5.5. Internacionalització

5.6. Economia verda

6. L'orientació de les polítiques: els eixos estratègics

6.1. Eix 1. Millorar l'ocupabilitat, en especial a través de l'orientació professional i la formació

6.2. Eix 2. Millorar el funcionament del mercat laboral

6.3. Eix 3. Facilitar l'accés de les empreses al finançament

6.4. Eix 4. Promoure la reorientació estratègica de les empreses

6.5. Eix 5. Promoure l'emprenedoria

6.6. Eix 6. Impulsar la transició cap a una economia més eficient en l'ús dels recursos

6.7. Eix 7. Impulsar la modernització de l'Administració i la simplificació administrativa

6.8. Eix 8. Impulsar les infraestructures estratègiques que necessita el teixit productiu

1. Resum executiu

D'acord amb el nou marc fixat per la Unió Europea en l'estratègia Europa 2020 i amb l'experiència que aporten els dos acords estratègics per a la competitivitat de l'economia catalana anteriors (2005-2007 i 2008-2011), el Govern proposa elaborar l'estratègia Catalunya 2020 (ECAT 2020), un instrument per a la millora a llarg termini de la competitivitat de l'economia catalana i de l'ocupació, que estableix el full de ruta de la reactivació econòmica sobre la base de preservar el model de cohesió social.

L'ECAT 2020 proporciona uns objectius i un marc estable per guiar les polítiques de competitivitat fins al 2020 i per impulsar la reorientació del model productiu cap al creixement intel·ligent, sostenible i integrador que promou la UE. La força i la credibilitat de l'ECAT 2020 rauen també en la identificació amb uns objectius consensuats a l'àmbit de la UE i àmpliament acceptats pels governs i pels actors econòmics i socials que la integren.

Les prioritats i les set iniciatives emblemàtiques de l'estratègia Europa 2020, d'una banda, i les necessitats de l'economia catalana, de l'altra, permeten identificar sis àmbits prioritaris en els quals han d'incidir les actuacions de l'ECAT 2020: ocupació i formació, cohesió social, innovació i coneixement, dinamisme empresarial, internacionalització i economia verda.

L'ECAT 2020 s'articula en vuit eixos estratègics que marquen l'orientació de les polítiques de competitivitat a llarg termini i que han de permetre articular un projecte de país amb l'horitzó 2020. Aquests eixos es despleguen en objectius operatius que s'han de concretar anualment en productes i serveis quantificables, que s'han de revisar cada any arran d'un procés d'avaluació basat en un sistema d'indicadors que permet avaluar l'impacte de les actuacions.

L'ECAT 2020 s'emmarca en un escenari de consolidació pressupostària i de limitació del sistema de finançament de Catalunya que dificulta l'assumpció de compromisos pressupostaris pluriennals, demana ajustos importants de despesa del sector públic i no permet comprometre recursos addicionals. Identifica les actuacions que cal impulsar per sortir de la crisi i promou un sistema de governança auster, eficient, transparent i participatiu.

Mitjançant l'ECAT 2020, el Govern de la Generalitat es compromet amb els agents econòmics i socials, en particular, i la ciutadania, en general, a prioritzar les actuacions que tenen un impacte directe en la millora de la competitivitat i de l'ocupació. El Govern és responsable de dissenyar, planificar i executar les polítiques per a la millora de la competitivitat i de l'ocupació. En molts àmbits, però, l'efectivitat i l'eficiència de l'execució d'aquestes polítiques depenen de les actuacions d'altres agents (altres administracions, patronals, empreses, sindicats, col·lectius laborals, etc.). L'ECAT 2020 ha de ser l'instrument que permeti articular i sumar els esforços de totes les parts implicades.

El sistema de governança de l'ECAT 2020 fomenta el diàleg i incorpora, si escau, aportacions externes a través d'un sistema participatiu i transparent, i d'un pla de difusió i comunicació que contribueix a identificar-lo com el referent de la competitivitat catalana per a la ciutadania.

La importància dels nous reptes de l'economia catalana en el context de contenció de la despesa pública fa necessari el replantejament de les bases d'actuació del sector públic: cal trobar noves solucions i redissenyar les actuals per fer més amb menys.

2. El camí cap a la recuperació econòmica

2.1. Situació actual

La fi del model de creixement econòmic dels darrers anys, basat en la forta presència de la construcció, i la crisi financera internacional han afectat els fonaments de l'economia catalana. En els darrers quatre anys s'han perdut més de 400.000 llocs de treball, i ha augmentat el nombre de persones en situació de vulnerabilitat i de pobresa.

La gravetat de la situació actual en gran part s'explica per les limitacions del model de creixement anterior, que, malgrat els beneficis a curt termini, va frenar el creixement de la productivitat i el procés d'adaptació al nou entorn mundial, i va deixar darrere seu una bombolla immobiliària que trigarà a diluir-se, a causa de l'elevat endeutament generat en el sector privat i més recentment en el sector públic. La forta exposició del sector bancari als actius immobiliaris i l'alt volum d'endeutament exterior de l'economia són factors que agreugen la situació financera. D'altra banda, les necessitats de consolidació fiscal dels comptes limiten la capacitat del sector públic i frenen el creixement econòmic.

La creixent globalització de l'economia ha fet més evident que mai els dèficits de productivitat i competitivitat, i els punts més febles que tenallen el desenvolupament econòmic i social de l'economia catalana.

La recessió ha tingut un efecte més devastador en el mercat laboral català que a la resta de països del nostre entorn i ha comportat un gran increment de la desocupació, la principal causa de pobresa de la població en edat de treballar. La taxa d'atur del conjunt de la població en edat de treballar és del 20 % i supera el 40 % en el cas dels joves de 16 a 24 anys; l'atur de llarga durada ja afecta gairebé la meitat de les persones desocupades. Aquestes taxes comporten una pèrdua inacceptable de capital humà per al país.

Una part important dels joves té poques possibilitats de trobar feina, i això no tan sols és conseqüència de la crisi, sinó també de la manca de formació. Un 22 % dels joves no obté la titulació de formació obligatòria i la taxa aproximada d'abandonament

prematur dels estudis després de l'ESO és del 29 %, molt superior a la mitjana europea i lluny de l'objectiu del 10 % fixat en l'estratègia Europa 2020.

La destinació de les exportacions catalanes s'ha diversificat els darrers anys, però el mercat comunitari europeu encara en concentra el 65 %. La perspectiva d'un creixement europeu feble limita la capacitat de les exportacions com a motor de la recuperació. D'altra banda, les exportacions catalanes penetren poc en les zones on hi ha més creixement de la demanda mundial, els mercats emergents i en desenvolupament.

La dràstica reducció dels ingressos pressupostaris els darrers anys palesa la feblesa del sistema de finançament de la Generalitat, que té una estructura de despesa molt rígida a causa de l'elevat component de prestació de serveis (educació, sanitat, serveis socials i seguretat). D'altra banda, els escenaris de consolidació fiscal obliguen a disminuir progressivament el dèficit, i això redueix la capacitat de resposta a la crisi.

El potencial financer de l'economia catalana està llastat per l'elevat dèficit fiscal (la diferència entre les aportacions de Catalunya a la caixa comuna de l'Estat i el retorn). El Govern estima que el dèficit fiscal mitjà de Catalunya entre el 2006 i el 2009 va ser d'un 8,2 % del PIB, mentre que durant el període 1986-2009, d'un 8 %. Aquest dèficit representa una detracció de recursos nets continuada i molt elevada, que frena les capacitats de modernització de l'economia catalana i d'atenció de les necessitats socials.

2.2. Les bases per al creixement

El Govern ha de liderar una estratègia econòmica que condueixi el país cap a un procés de canvi i cap a l'establiment de les bases d'un creixement econòmic sostenible, que generi més i millors llocs de treball.

Tot i el context de contenció de despesa que condiciona l'acció de govern a curt termini, el país necessita un full de ruta que orienti el disseny de les polítiques públiques en un horitzó de mitjà i llarg termini, i que generi el clima de confiança necessari per al redreçament de la situació econòmica i la construcció d'un model de creixement econòmic sobre una base sòlida.

La situació de crisi excepcional requereix una resposta ambiciosa, motivadora i concreta. En aquest sentit, el 25 de març del 2011 el Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement (CAREC) va presentar l'*Informe del CAREC per a la Cimera Econòmica* sobre la situació i els reptes de l'economia catalana, que constitueix el punt de partida del nou marc de concertació per a la competitivitat del país.

En aquest informe, el CAREC hi descriu la situació i les perspectives de l'economia catalana i hi identifica les prioritats que han de guiar les polítiques orientades a la reactivació i el creixement de Catalunya. El CAREC proposa actuacions estratègiques per facilitar la sortida de la crisi i recuperar la confiança necessària per encarrilar l'economia catalana cap a un creixement equilibrat i sostingut. Així mateix, identifica quatre grans reptes que condicionen l'evolució de l'economia catalana: l'ocupació, el finançament, la productivitat i la confiança.

El CAREC destaca la necessitat de trobar elements de consens per avançar cap a l'objectiu comú d'una economia catalana més oberta i competitiva, al servei d'una societat més cohesionada i equitativa. Per aquest motiu, planteja que l'estratègia de competitivitat per a l'economia catalana s'ha de construir sobre la base de quatre idees vertebradores:

- Aprofitar la crisi per facilitar una transformació profunda de l'economia catalana.
- Construir a partir del que tenim, en el sentit de recuperar el projecte d'una Catalunya emprenedora, amb un nucli industrial fort i arrelat, que arrossegui sectors econòmics més intensius en ocupació i que es projecti cap a nous sectors emergents, basats en el coneixement.
- Posar fi a les barreres i les rigideses que llasten l'economia catalana. Els poders públics han de facilitar l'activitat empresarial, l'han d'acompanyar i l'han de proveir de les condicions necessàries perquè progressin els sectors empresarials amb futur i se n'eviti la destrucció.
- Per construir el futur, cal refermar alguns valors. En l'escenari posterior a la crisi la confiança s'haurà de basar en la qualitat del marc institucional i normatiu propi de Catalunya, marc compromès a buscar el millor equilibri entre l'equitat i l'eficiència i a incentivar els comportaments que generen valor per a la societat.

L'estratègia Catalunya 2020 (ECAT 2020) es planteja d'acord amb dues recomanacions del CAREC:

- Les idees s'han de materialitzar en propostes operatives i concretes.
- Cal reforçar la confiança a partir del consens institucionalitzat.

Tenint en compte la voluntat manifestada pels agents econòmics i socials i pels grups parlamentaris, el Govern de la Generalitat es referma en la convicció de la necessitat de construir, en un marc de consens institucional, els pilars de l'estratègia de competitivitat a llarg termini.

3. Marc de referència i antecedents

L'elaboració de l'ECAT 2020 s'emmarca en l'estratègia Europa 2020 i en les seves iniciatives emblemàtiques, adreçades a millorar la competitivitat i el potencial de creixement sostenible de la Unió Europea. Així mateix, també té en compte l'experiència que aporten a Catalunya els acords estratègics anteriors, fruit de la concertació del Govern amb els agents econòmics i socials.

3.1. L'estratègia Europa 2020

L'estratègia Europa 2020, adoptada pel Consell Europeu el 17 de juny del 2010, s'ha plantejat com la iniciativa que ha d'ajudar l'economia europea a recuperar-se de la crisi i a sortir-ne més forta, mitjançant l'impuls de la competitivitat, la productivitat i el creixement. L'estratègia Europa 2020 fixa cinc objectius quantificats que s'han d'assolir tant en el conjunt de la UE com a cadascun dels estats membres. Aquests objectius fan referència a l'ocupació, l'R+D, el canvi climàtic i l'energia, l'educació, i la lluita contra la pobresa i l'exclusió social.

En el marc de l'estratègia Europa 2020, els estats han de posar en marxa iniciatives que generin creixement i ocupació mitjançant els anomenats *programes nacionals de reforma*, de periodicitat anual, que desenvolupen i concreten l'estratègia Europa 2020 per a l'any en curs i vinculen amb les actuacions de la UE les actuacions de les autoritats centrals, autonòmiques i locals.

L'estratègia Europa 2020 estableix que les economies europees han de posar en marxa nous motors de creixement i ocupació, i proposa fer-ho mitjançant set iniciatives emblemàtiques: *a)* una agenda de noves qualificacions i ocupacions, *b)* una plataforma europea contra la pobresa, *c)* una agenda digital per a Europa, *d)* una unió per a la innovació, *e)* una joventut en moviment, *f)* una Europa que utilitzi eficaçment els recursos i *g)* una política industrial per a l'era de la globalització. Aquestes iniciatives emblemàtiques, que s'han d'implementar de manera coordinada amb la UE, els estats membres i les regions europees, se centren en tres prioritats:

- desenvolupar una economia basada en el coneixement i la innovació (creixement intel·ligent);

- impulsar la transició cap a una economia que utilitzi més eficaçment els recursos, sigui més ecològica i més competitiva (creixement sostenible), i
- fomentar una economia amb un elevat nivell d'ocupació i de cohesió econòmica, social i territorial (creixement integrador).

L'ECAT 2020 segueix el camí marcat per l'estratègia Europa 2020, però l'adapta al context català i a les prioritats de la nostra economia. L'adequació de l'ECAT 2020 amb l'estratègia Europa 2020, que té uns objectius consensuats en l'àmbit de la UE i àmpliament acceptats pels governs estatals i regionals i pels actors econòmics i socials, reforça la credibilitat de l'estratègia catalana. D'aquesta manera, l'ECAT 2020 fa visible el compromís amb la UE i contribueix a forjar una imatge de Catalunya com a país dinàmic, obert i compromès amb el projecte europeu.

3.2. Els acords estratègics anteriors

Catalunya té l'experiència de dos acords estratègics per a la competitivitat de l'economia catalana que han estat un instrument per a la concertació del Govern amb els agents econòmics i socials des de l'any 2005.

El 16 de febrer del 2005 el Govern i els agents econòmics i socials van signar l'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, que establia vuitanta-sis mesures per executar en el període 2005-2007 amb l'objectiu de fomentar la competitivitat i orientar la política econòmica cap a la millora de la productivitat, el creixement econòmic, la qualitat de l'ocupació i la cohesió social.

Finalitzat aquest període, els signants de l'Acord van considerar que calia revisar-lo i donar-hi un nou impuls. Així, el 3 de juny del 2008 es van acordar, per al període 2008-2011, cent dues mesures derivades de vint-i-tres línies de treball agrupades en set blocs temàtics.

Tot i que la capacitat de desplegament del segon Acord va estar inevitablement condicionada per la crisi econòmica actual i la limitació de recursos pressupostaris consegüent, totes les parts implicades comparteixen el convenciment que els acords estratègics tenen una gran capacitat de vertebració del discurs de construcció d'un projecte de futur i de projecció del país.

3.3. El Pla de govern i els plans departamentals

Les actuacions de l'ECAT 2020 s'emmarquen en el Pla de govern i els plans departamentals. L'ECAT 2020 és un element central de l'acció de govern, que engloba i coordina les actuacions dels departaments de la Generalitat amb l'objectiu de trobar sinergies i complementaritats que permetin millorar l'eficàcia de les polítiques de competitivitat.

S'integren a l'ECAT 2020 les actuacions dels plans sectorials dels departaments de la Generalitat amb què es transposa l'estratègia Europa 2020 a Catalunya. En aquest context destaca l'estratègia catalana de l'ocupació, que té l'objectiu prioritari de reduir significativament l'atur i s'estructura en tres grans blocs: la creació de llocs de treball, l'ocupabilitat i la millora del mercat de treball.

La creació de llocs de treball té tres pilars bàsics:

- el Pla d'actuacions industrials i empresarials del Govern de Catalunya 2012-2014, que té com a principals eixos d'actuació l'atracció de noves inversions i el manteniment de les ja existents, la innovació, la internacionalització i la capitalització empresarial;
- el Pla de desenvolupament de les polítiques actives d'ocupació de Catalunya 2012-2013, que integra i prioritza els serveis públics d'ocupació per impulsar l'ocupabilitat de les persones en atur, i
- el pla "Catalunya emprèn", que fomenta i estimula l'emprenedoria.

L'ocupabilitat té com a pilars bàsics la reforma del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) i el pla d'integració de la formació professional.

El bloc relatiu a la millora del mercat de treball es concreta en actuacions centrades en els objectius següents: fer més transparent el mercat de treball, facilitar l'accessibilitat a les persones en atur i millorar l'assessorament als estudiants a l'hora d'escollir estudis postobligatoris.

D'altra banda, el context actual de crisi econòmica i de contenció de la despesa pública demana mesures de política econòmica acurades, eficients i efectives. El Govern té la responsabilitat de dissenyar, planificar i executar aquestes polítiques,

però en molts àmbits l'eficiència i l'efectivitat de l'execució depenen de les actuacions d'altres agents (altres administracions, patronals, empreses, sindicats, col·lectius laborals, etc.). Per tant, cal sumar les actuacions i els esforços de tots els actors implicats i l'ECAT 2020 és l'instrument per fer-ho.

4. L'estratègia Catalunya 2020 (ECAT 2020) i els deu elements que la defineixen

El Govern català proposa elaborar l'ECAT 2020, una estratègia per a la millora de la competitivitat de l'economia catalana i de l'ocupació, inspirada en l'estratègia Europa 2020, que estableix el full de ruta de la reactivació econòmica sobre la base de preservar el model de cohesió social.

L'ECAT 2020 proporciona uns objectius i un marc estable per guiar les polítiques de competitivitat fins al 2020 i aposta per la reorientació del model productiu cap a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador. Els objectius de l'ECAT 2020 estan d'acord amb els objectius consensuats a l'àmbit de la UE, àmpliament acceptats pels governs estatals i regionals i pels actors econòmics i socials que la integren.

El compromís que suposa l'ECAT 2020 és una oportunitat per mostrar a la ciutadania la voluntat d'entesa i de treball conjunt del Govern i dels agents econòmics i socials a l'hora d'establir un marc estable i consensuat per a la definició i el desenvolupament de les polítiques públiques de suport a la competitivitat de l'economia catalana.

L'ECAT 2020 demana el lideratge dels màxims representants institucionals i la implicació i la complicitat dels agents econòmics i socials. Perquè aquesta implicació sigui possible, l'ECAT 2020 incorpora mecanismes de seguiment, avaluació i revisió, que permeten retre comptes de l'efectivitat de les actuacions. L'ECAT 2020 es dota d'una organització àgil i flexible, adaptable, capaç de mobilitzar els departaments de l'Administració de la Generalitat i els agents econòmics i socials i de crear sinergies al servei d'uns objectius comuns i compartits.

Aquesta intenció queda reflectida en el decàleg de trets definidors de l'ECAT 2020 següent:

1. El **lideratge** del Govern i el **diàleg** amb els actors econòmics i socials són uns elements clau. L'**acord** reforça la reorientació del model productiu del país cap a un sistema més competitiu, que

genera un creixement sostenible i crea més i millors llocs de treball.

2. La visió estratègica a llarg termini s'ha d'**equilibrar** amb objectius realistes i assumibles pel Govern a curt termini. Aquests objectius s'han de materialitzar en propostes concretes i efectives, que tinguin un impacte clar i positiu.
3. L'ECAT 2020 es dota d'una **estructura simple**, per facilitar-ne la gestió, el seguiment i l'avaluació.
4. L'ECAT 2020 **es construeix sobre unes bases sòlides**: s'emmarca en l'estratègia Europa 2020, parteix de l'experiència dels dos acords estratègics per a la competitivitat anteriors, té en compte les recomanacions dels diversos informes del CAREC i incorpora els compromisos del Govern i dels agents econòmics i socials.
5. El contingut de l'ECAT 2020 és **flexible i adaptable a l'entorn**: estableix uns mecanismes per fer-ne una revisió dinàmica en funció de l'avaluació i dels canvis de l'entorn. Això comporta la col·laboració continuada del conjunt de l'Administració i els agents econòmics i socials.
6. De l'ECAT 2020, se'n farà un **seguiment** anual i una avaluació intermèdia l'any 2015. D'acord amb el model d'avaluació de l'estratègia Europa 2020, hi haurà una avaluació quantitativa i una anàlisi qualitativa. L'avaluació quantitativa es basarà en un sistema d'indicadors d'àmbits i d'eixos estratègics que permetrà fer el seguiment de l'impacte de les actuacions. Aquests indicadors es definiran en termes de benefici social, la qual cosa facilitarà la quantificació de l'impacte pel fa al creixement econòmic, la creació de llocs de treball, la sostenibilitat ambiental, el benestar de la població i l'equilibri territorial.

7. L'ECAT 2020 es consolida com un **element central de l'acció de govern**. Per això, forma part del seu sistema de planificació i pressupost i s'integra amb el Pla de govern i amb els plans sectorials dels departaments de la Generalitat que transposen l'estratègia Europa 2020.
8. L'ECAT 2020 garanteix l'aprofitament i l'enfortiment de **sinergies** dels diversos departaments de la Generalitat per millorar l'eficàcia de les actuacions i optimitzar-ne els esforços i els recursos. L'estructura organitzativa de l'ECAT 2020 afavoreix un sistema de treball capaç de garantir la transversalitat en la formulació dels objectius i en el seguiment de l'execució de les mesures. D'aquesta manera, suma esforços al servei d'objectius comuns i de la rendibilització dels recursos.
9. L'ECAT 2020 vetlla per **la transparència, la participació, el compromís i el consens**, amb criteris d'eficàcia i eficiència. El Govern posa al servei de l'ECAT 2020 el conjunt dels departaments de la l'Administració de la Generalitat com a responsables últims de l'execució o la revisió de les polítiques i actuacions en què són competents. D'altra banda, els agents econòmics i socials es comprometen a implicar-se en actuacions que afavoreixin la competitivitat de les empreses i l'ocupabilitat. El model de gestió fomenta el debat i recull i incorpora propostes externes a través d'un sistema de participació dinàmic i transparent i d'un pla de difusió i comunicació que contribueix a identificar-lo com el referent de la competitivitat catalana per a la ciutadania.
10. Com en els dos acords previs, la participació i el diàleg en l'ECAT 2020 es canalitzen per mitjà de **comissions** en què participen els diversos actors:

- una comissió institucional, l'òrgan superior de seguiment de l'ECAT 2020, integrat pels màxims representants de les organitzacions que subscriuen l'estratègia;
- unes comissions de seguiment (ordinàries, sectorials, etc.), els òrgans executius encarregats del seguiment de l'ECAT 2020 en l'àmbit tècnic, integrades per representants dels departaments implicats i dels agents econòmics i socials, i
- una comissió parlamentària de seguiment, integrada per la comissió de seguiment ordinària i els diputats i les diputades que designi el Parlament de Catalunya.

A més a més, s'afegeix a l'ECAT 2020 un consell de participació que implica tot el territori.

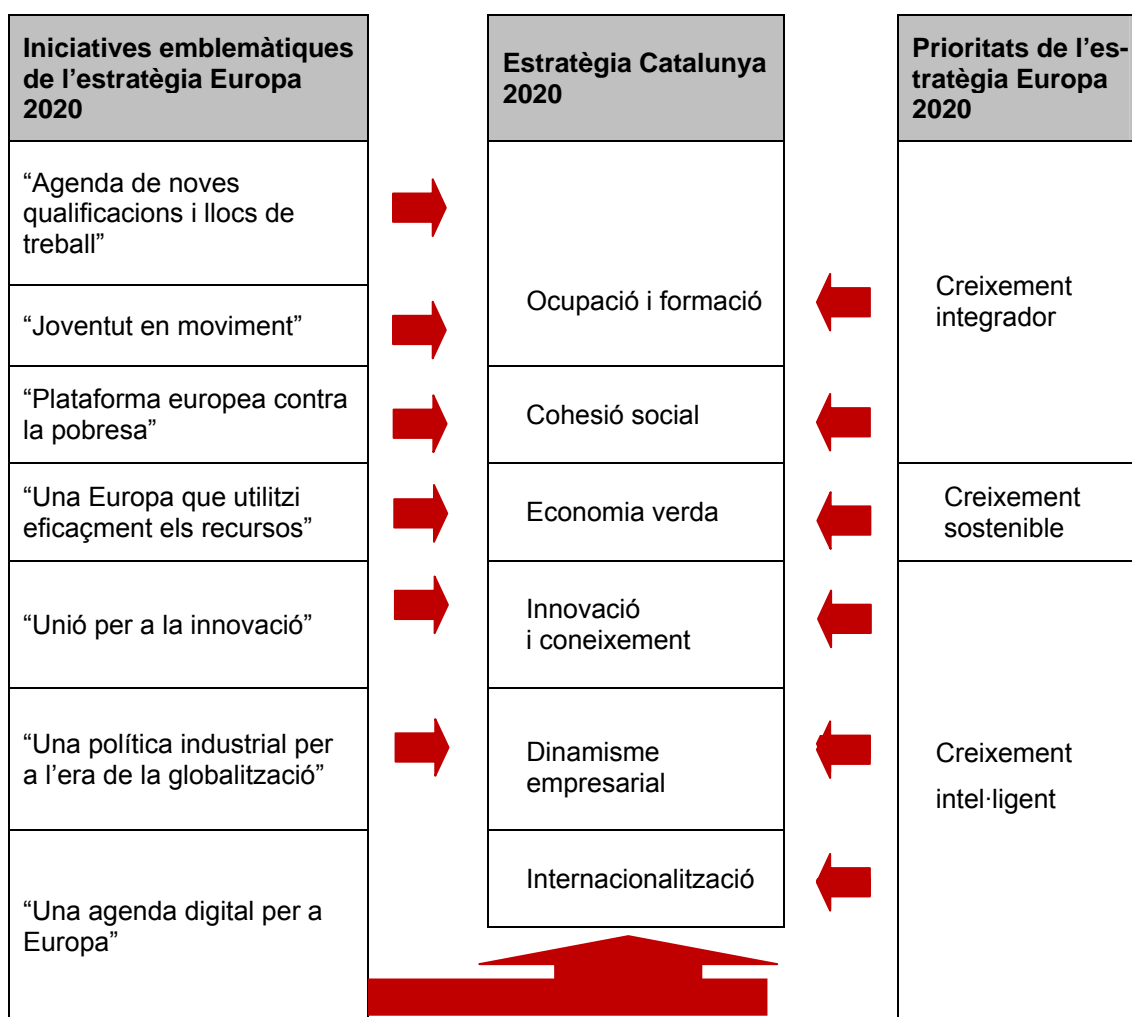
El Departament d'Economia i Coneixement i, en concret, la Secretaria d'Economia i Finances, actua com a secretaria tècnica de l'ECAT 2020 i té el suport d'altres unitats amb funcions transversals, com ara la Secretaria d'Administració i Funció Pública, per assegurar l'èxit del seguiment de l'execució. L'anàlisi i el seguiment de les actuacions incloses en l'ECAT 2020 el fan grups de treball interdepartamentals integrats pels gestors de les actuacions dels departaments, per persones de la secretaria tècnica i, si convé, per personal expert extern. Aquests grups aporten una visió gerencial i interdepartamental, garanteixen una implicació plenament activa dels departaments i fomenten les actuacions transversals de millora de la coordinació, l'eficiència i l'eficàcia en la gestió de les polítiques públiques de millora de la competitivitat i de l'ocupació.

5. Delimitació dels sis àmbits prioritaris de les actuacions de l'ECAT 2020

Les prioritats i les set iniciatives emblemàtiques de l'estratègia Europa 2020, d'una banda, i les necessitats i les prioritats de l'economia catalana, de l'altra, permeten identificar sis àmbits prioritaris en els quals han d'incidir les actuacions de l'ECAT 2020.

Per promoure un creixement integrador, cal crear llocs de treball, millorar la qualificació professional i vetllar per la cohesió social; per promoure un creixement sostenible, cal avançar cap a un ús eficient dels recursos; per promoure un creixement intel·ligent, cal fomentar un entorn que afavoreixi la innovació, la internacionalització i el dinamisme empresarial.

Correspondència de les iniciatives emblemàtiques i les prioritats de l'estratègia Europa 2020 amb els sis àmbits de l'ECAT 2020

5.1. Ocupació i formació

El repte més important de l'economia catalana és la creació d'ocupació. El Govern ha de promoure un clima de confiança perquè es reactivin el teixit productiu i el creixement econòmic, condició necessària per generar ocupació i reduir l'elevada taxa d'atur. Per preservar o millorar l'ocupabilitat de les persones en atur, cal situar-les en l'eix central de les polítiques actives d'ocupació: s'ha de promoure que aquestes persones gaudeixin d'una orientació professional individualitzada i una formació que els faciliti la inserció laboral. Per aconseguir un canvi de model productiu que superi l'ajust produït arran de la crisi en el sector de la construcció i en les branques relacionades, calen processos de reciclatge i adaptació a les competències dels perfils ocupacionals amb més demanda.

El Govern ha de promoure els sectors que són creadors potencials d'ocupació. Aquest és el cas, per exemple, del sector energètic (eficiència energètica i energies renovables), la rehabilitació d'habitatges, les TIC, l'atenció a les persones dependents, la logística i el transport, el sector agroalimentari i algunes activitats de suport a les empreses (com el disseny, la traducció, la consultoria o els centres d'atenció telefònica). Cal tenir en compte, però, que els professionals d'aquests sectors han de tenir una formació i unes capacitats específiques, que el sistema educatiu ha de facilitar.

També convé millorar el funcionament del mercat laboral i corregir-ne alguns problemes estructurals. Així doncs, per impulsar un creixement econòmic basat en l'avenç de la productivitat i la creació de llocs de treball de qualitat, cal avançar en la millora dels mecanismes d'intermediació, informació i orientació professional per millorar l'encaix entre oferta i demanda de treball. Les polítiques que fomenten la cultura de la mobilitat professional i formativa també són cabdals per millorar l'ocupabilitat.

Dins del marc competencial de la Generalitat, cal impulsar la qualitat del treball i lluitar contra l'economia irregular i el treball no declarat. Així mateix, també cal apostar per una reducció de la segmentació i per un model de relacions laborals que afavoreixi el manteniment de l'ocupació i la modernització de l'organització del treball. En aquest àmbit els agents econòmics i socials han de tenir un paper actiu important.

Perquè el mercat de treball funcioni adequadament, calen uns bons resultats del sistema educatiu, i això s'ha de traduir en la reducció de l'abandonament prematur dels estudis i la millora de les capacitats del capital humà. Així mateix, cal adequar els perfils professionals i l'oferta formativa a les necessitats del teixit productiu.

El Govern s'ha marcat com a prioritat el disseny i la implementació d'un model formatiu avançat que impulsi una FP moderna i adaptada a les necessitats del teixit productiu. Cal avançar cap a un model innovador d'FP, integrat i de qualitat, articulat amb l'educació i l'ocupació, i que ofereixi una formació flexible al llarg de la vida. Per respondre millor a les necessitats del teixit productiu i per contribuir a la generació d'una ocupació estable i qualificada, que reverteixi positivament en la competitivitat de l'economia catalana, les empreses i els treballadors han de participar activament en aquest nou model.

L'anglès ha esdevingut la llengua internacional. Té una presència molt important en tots els àmbits: l'economia, els mitjans de comunicació, les noves tecnologies, els estudis superiors, la mobilitat internacional, etc. Per això, millorar la competència en anglès de l'alumnat actual significa capacitar els treballadors del futur.

Catalunya té el repte de modernitzar les seves universitats per donar resposta a la nova societat del coneixement. Ha d'acostar les universitats a les necessitats dels sectors productius i del seu entorn per millorar la seva aportació a la societat i a les persones.

5.2. Cohesió social

La lluita contra la pobresa i l'exclusió social és essencial per garantir l'equitat i avançar cap a una societat més justa, cohesionada i amb igualtat d'oportunitats per a totes les persones, i alhora és un factor necessari per a la recuperació econòmica. És per això que l'Estratègia Europa 2020 i l'ECAT 2020 defineixen el creixement econòmic integrador com una prioritat.

Amb la crisi i l'augment de l'atur, s'han intensificat notablement les situacions de desigualtat social i pobresa i, actualment, l'atur és la principal causa de pobresa de la població en edat de treballar. Per això, les actuacions per promoure la cohesió social se centren en la inserció laboral de les persones en atur i en el reforçament de la capacitat de trobar feina.

L'estratègia Europa 2020 considera l'impuls de l'economia social com un instrument bàsic per a la correcció de la desigualtat. En el moment econòmic actual, la restricció de la despesa pública limita força la capacitat de resposta de les administracions públiques a les demandes socials creixents. Els grans reptes socials necessiten, ara més que mai, la innovació social. Cal impulsar la creació de noves iniciatives empresarials en l'àmbit de l'economia social —que a Catalunya té una tradició important—, amb l'objectiu de desenvolupar el potencial de l'emprenedoria social per crear nous llocs de treball i aportar solucions als problemes socials.

5.3. Innovació i coneixement

Sense innovació les empreses catalanes no poden competir amb èxit en el mercat mundial. La innovació tecnològica, que possibilita l'eficiència energètica, l'aprofitament de materials, un bon rendiment dels béns i serveis i la generació de nous mercats, és el principal motor de la productivitat. D'altra banda, la innovació no tecnològica, vinculada a nous reptes organitzatius o de procés, facilita a les empreses canvis estratègics o estructurals que poden generar noves oportunitats de negoci i són una font de competitivitat.

El sector TIC català ha de ser un motor de creixement econòmic del país que contribueixi a la productivitat i la competitivitat de l'empresa i dinamitzi la generació d'ocupació. El desplegament generalitzat i la utilització més eficaç de les tecnologies digitals milloraran la qualitat de vida de la ciutadania (millor atenció sanitària, transport més segur i eficient, menys contaminació, fàcil accés als serveis públics i als continguts culturals, noves oportunitats en matèria de mitjans de comunicació, etcètera).

Cal promoure que la recerca s'orienti cap a objectius i resultats que tinguin una repercussió directa a Catalunya. Així mateix, s'ha de continuar augmentant la massa crítica dels centres de recerca per mitjà d'un procés de racionalització i s'ha de continuar incrementant la capacitat d'innovació del teixit productiu reforçant la cooperació entre les empreses, les administracions públiques i les universitats.

L'R+D que es desenvolupa a les universitats i als centres de recerca, especialment la relativa a les tecnologies facilitadores (biotecnologia industrial, nanotecnologia, materials avançats, fotònica, microelectrònica, nanoelectrònica i energia), ofereix la

base necessària per desenvolupar nous processos, béns i serveis, que aporten noves oportunitats de creixement a les empreses de tots els sectors.

El Govern aposta pel potencial de les universitats, els centres de recerca, els centres tecnològics i els parcs científics tecnològics pel que fa a l'impuls de la creació d'empreses d'alt contingut tecnològic i de llocs de treball altament qualificats. Així mateix, la captació i la retenció de talent en el sistema de recerca i la incorporació de personal altament qualificat al teixit productiu són elements clau per enfortir la competitivitat de l'economia catalana. La biotecnologia i la biomedicina són avui realitats industrials i un exemple d'èxit de les polítiques públiques d'innovació fonamentades en la recerca i en el personal altament qualificat del país.

5.4. Dinamisme empresarial

Les empreses han de liderar la recuperació de l'activitat econòmica. Per sortir de la crisi, s'ha de reforçar l'activitat empresarial com una de les forteses de l'economia catalana. Cal que les empreses mantinguin o incrementin la seva activitat i augmentin en dimensió i en nombre.

La disponibilitat limitada de recursos provoca problemes de liquiditat que dificulten l'activitat empresarial. Per això, convé que el Govern faciliti l'accés al finançament per a la inversió i la innovació empresarial i que doni suport a la capitalització de les empreses catalanes.

La indústria ha de ser el motor de millora de la productivitat, atès que té un paper central en la difusió del canvi tecnològic. La competència internacional i la crisi econòmica exigeixen que les empreses es replantegin l'estratègia competitiva, especialment pel que fa a la innovació tecnològica, la internacionalització i la reorientació cap a activitats i productes de més valor afegit, més sostenibles i amb més potencial de creixement.

La recuperació de l'activitat econòmica i la creació d'ocupació les han de liderar la gran indústria catalana, que té un paper tractor en els diferents sectors estratègics del país, i les pimes, que són majoritàries en el teixit industrial català. Les pimes, però, sovint no tenen al seu abast ni la formació ni les eines necessàries per adaptar-se a un entorn que canvia ràpidament i cada vegada és més competitiu. Per això, el Govern potencia estratègies de cooperació entre pimes en el marc de clústers i de plans tractors i

facilita recursos i serveis a les persones emprenedores perquè l'inici d'una activitat empresarial esdevingui un procés dinàmic i senzill. Destaca en aquest sentit el programa "Catalunya emprèn", que té com a objectiu activar les capacitats d'iniciativa emprenedora del país i que es concretarà en una xarxa publicoprivada que coordinarà tots els agents compromesos en la formalització de nous projectes empresarials. Al mateix temps, el Govern impulsa un canvi de model de relació entre les empreses i l'Administració que es concretarà en diverses actuacions, entre les quals destaquen una nova llei marc per reduir i simplificar els tràmits administratius necessaris per al desenvolupament de l'activitat empresarial, la potenciació de l'avaluació de l'impacte de la regulació o la implementació de la finestra única empresarial.

5.5. Internacionalització

La indústria catalana està fortament internacionalitzada, però encara pot augmentar l'exportació. A Catalunya hi ha 13.500 empreses que exporten de manera regular, però n'hi ha unes 40.000 que són potencialment exportadores o que només exporten ocasionalment. En molts casos les empreses no prenen la decisió d'exportar perquè no tenen els coneixements o els recursos necessaris per fer-ho. El Govern impulsa aquest potencial mitjançant programes que promouen l'exportació i la internacionalització empresarial.

Catalunya és capdavantera en els rànquings de localitzacions atractives per als negocis i, amb més de 3.000 multinacionals operant-hi, té una llarga tradició com a destinació preferent de la inversió estrangera directa. El Govern promou activament la instal·lació d'inversions noves a Catalunya, les reinversions i les ampliacions empresarials.

Disposar de bones infraestructures és un factor clau per a l'atracció i la consolidació d'empreses estrangeres i d'alt valor afegit. La consolidació dels ports catalans com a plataforma logística i porta d'entrada a Europa per la Mediterrània, les connexions per ferrocarril amb Europa i la resta de la península i la multimodalitat del sistema logístic, són clau per a la competitivitat de les empreses de Catalunya. També ho són la millora de la qualitat del subministrament d'energia i la disponibilitat de xarxes de telecomunicació, fixes i mòbils, de nova generació.

5.6. Economia verda

L'economia catalana, com la de la resta d'Europa, assumeix el repte d'avançar cap a un ús eficient dels recursos. La indústria ha d'accelerar el procés de transició cap a una economia que produeixi baixes emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i garanteixi un consum eficient de l'energia i els recursos. Aquest pas cap a un model productiu més sostenible representa una nova oportunitat per a la reindustrialització del país.

La reorientació cap a un model de creixement més sostenible depèn en gran part de la implicació dels sectors productius consolidats. L'increment de l'eficiència en la utilització dels recursos proporciona avantatges competitius a les empreses, promou el desenvolupament de noves activitats i llocs de treball i redueix la dependència de la importació de matèries primeres i de mercaderies.

L'economia verda ofereix grans oportunitats econòmiques a la indústria, el sector energètic, l'agricultura i el turisme. El Govern impulsa l'aprofitament d'aquestes oportunitats mitjançant el foment de la utilització sostenible dels recursos naturals, de la generació d'energies renovables, de la protecció dels ecosistemes i la biodiversitat i de la integració de les activitats humanes locals amb el manteniment i la millora del patrimoni natural. D'aquesta manera, s'obté un valor que genera riquesa i, especialment, una ocupació que fixa la població al territori, i s'impulsa una nova indústria basada en les noves tecnologies energètiques.

6. L'orientació de les polítiques: els eixos estratègics

L'ECAT 2020 s'estructura en vuit eixos estratègics que marquen les línies directrius de les polítiques de competitivitat i articulen un projecte de país amb l'horitzó 2020:

- Eix 1. Millorar l'ocupabilitat, en especial a través de l'orientació professional i la formació
- Eix 2. Millorar el funcionament del mercat laboral
- Eix 3. Facilitar l'accés de les empreses al finançament
- Eix 4. Promoure la reorientació estratègica de les empreses
- Eix 5. Promoure l'emprenedoria
- Eix 6. Impulsar la transició cap a una economia més eficient en l'ús dels recursos
- Eix 7. Impulsar la modernització de l'Administració i la simplificació administrativa
- Eix 8. Impulsar les infraestructures estratègiques que necessita el teixit productiu

Cada eix es desplega en uns objectius operatius que s'han de concretar anualment en actuacions quantificables (productes i serveis) que tinguin una incidència directa en els sis àmbits prioritaris: ocupació i formació, cohesió social, innovació i coneixement, dinamisme empresarial, internacionalització i economia verda.

Cada any s'han de definir els objectius per a cada producte i servei, el pressupost assignat i els indicadors de seguiment. Així mateix, s'ha de fer una avaluació quantitativa i una anàlisi qualitativa de l'impacte de les actuacions de l'ECAT 2020 en els sis àmbits prioritaris.

Per a cada producte i servei, l'ECAT 2020 defineix uns objectius anuals, el pressupost assignat i els indicadors que permeten fer-ne el seguiment. Els objectius i el pressupost s'han de revisar cada any, arran d'un procés d'avaluació basat en un sistema d'indicadors que permet avaluar l'impacte de les actuacions.

6.1. Eix 1. Millorar l'ocupabilitat, en especial a través de l'orientació professional i la formació

Els coneixements, les capacitats i les aptituds de les persones són elements fonamentals per a la innovació, la productivitat i la competitivitat de l'economia. En la seva doble funció —social i econòmica—, l'educació i la formació han de permetre que les persones adquireixin les competències necessàries per desenvolupar una feina en el mercat laboral i s'adaptin a un món que canvia amb molta rapidesa. En particular, el context de greu crisi econòmica actual i l'elevat atur exigeixen que es millori l'ocupabilitat com una via per aconseguir un canvi cap a un model productiu equilibrat i basat en la productivitat. Així, l'ECAT 2020 posa en relleu algunes de les directrius de la nova estratègia catalana per a l'ocupació 2012-2020 i del Pla de desenvolupament de polítiques actives vigent.

6.1.1. Millorar l'orientació professional individualitzada per a les persones en atur

Un dels reptes de l'economia catalana és aconseguir unes polítiques actives del mercat de treball més efectives i que contribueixin decisivament a millorar l'ocupabilitat. En aquest sentit, tots els organismes internacionals destaquen la importància de l'orientació professional per a la inserció laboral.

Les actuacions i els processos d'informació i orientació professional donen suport a les persones que han de prendre decisions en matèria de formació i ocupació, a fi que les decisions sobre la carrera professional i les necessitats formatives siguin eficients. Aconseguir que les persones, sobretot les que es troben en situació de desocupació, tinguin un accés àgil i personalitzat a serveis d'orientació professional és, doncs, un element estratègic per a la millora de l'ocupabilitat. Amb l'objectiu de gestionar amb eficàcia i eficiència aquests serveis, es configura com un element cabdal poder identificar el grau d'ocupabilitat d'aquestes persones i que aquest sigui l'element que condicioni les actuacions (l'itinerari d'inserció laboral).

6.1.2. Facilitar l'accés dels joves al mercat laboral

La greu situació dels joves en el mercat de treball demana un esforç addicional de la societat. Disminuir la taxa d'atur i, més concretament, implementar polítiques de millora de l'ocupabilitat que incrementin les oportunitats dels joves en el mercat de treball és una de les grans prioritats del Govern.

Les actuacions en aquest àmbit, d'acord amb les competències de la Generalitat, s'encaminen als objectius següents:

- aprofundir en la flexibilització de l'FP per adequar-ne els continguts i les competències professionals a les necessitats presents i futures del sistema productiu,
- aprofundir en els models de formació en alternança i dual,
- facilitar l'acreditació de competències adquirides amb l'experiència professional,
- augmentar significativament el nombre de joves que cursen ensenyaments professionals i
- augmentar l'orientació professional personalitzada.

6.1.3. Potenciar nous jaciments d'ocupació

Per dinamitzar la creació d'ocupació, cal apostar pels nous jaciments i formar professionals en sectors emergents, com ara l'atenció a les persones, la sostenibilitat i els continguts multimèdia, en què es preveu que hi haurà una demanda futura. La potenciació dels sectors emergents és una eina fonamental per a la reducció de l'elevat atur estructural procedent de sectors en declivi i per aconseguir un model de creixement econòmic més equilibrat que en el passat.

6.1.4. Acostar l'FP al mercat laboral

En el mercat laboral de Catalunya hi ha desajustos significatius entre l'oferta i la demanda, especialment pel que fa a l'FP. En aquest sentit, els actors i els agents amb responsabilitat en l'FP estan d'acord que cal acostar-la al món productiu. L'FP ha de ser l'eina que professionalitzi les persones i els ajudi a aconseguir un lloc de treball i a retenir-lo.

El III pla general d'FP de Catalunya impulsarà el sistema integrat de formació professional i potenciarà els centres integrats sectorials. Aquest pla també tindrà els objectius següents: facilitar una oferta d'FP única i adequada a les necessitats del mercat laboral; desenvolupar un model d'FP dual, en què participin les empreses i els sectors productius; generalitzar un model de reconeixement de l'experiència laboral i d'acreditació de competències professionals, i consolidar els dispositius integrats d'informació i orientació professional.

6.1.5. Incrementar l'èxit escolar

A fi de reduir l'elevada taxa d'abandonament escolar de Catalunya, es considera necessari incidir en les competències bàsiques des d'edats primerenques, en les quals s'ha demostrat que les actuacions són molt més eficaces. Les actuacions destinades a augmentar el nivell de competències bàsiques es concentren principalment en el foment de la lectura i en l'increment del nombre d'hores dedicades a les matemàtiques. Pel que fa a la lectura, se'n pretén millorar l'hàbit i la competència entre la població escolar, des de la convicció que és un punt clau de l'èxit escolar i de l'adquisició de coneixements al llarg de la vida. D'altra banda, s'incideix en el suport escolar personalitzat com a recurs per donar resposta a les necessitats individuals especials. La detecció precoç d'aquestes necessitats augmenta notablement les possibilitats d'acabar l'etapa escolar amb èxit.

6.1.6. Impulsar l'aprenentatge de l'anglès

Amb una presència molt important en el món de l'economia, les noves tecnologies i els estudis superiors, l'anglès s'ha convertit en la llengua d'ús internacional per excel·lència. Per poder ser competitiu en l'àmbit internacional, cal millorar la competència en anglès: s'ha d'augmentar el nivell mitjà de coneixement de l'anglès de l'alumnat fent que sigui més present a les aules. En aquest sentit, el Pla de Llengües estrangeres promou l'increment del nombre de classes impartides en anglès en tots els nivells del sistema educatiu, així com la realització d'altres activitats que afavoreixen l'ús de l'anglès per part de l'alumnat i del professorat dins i fora de l'aula.

6.1.7. Implementar un nou model universitari basat en l'excel·lència i la internacionalització

L'estratègia per reorientar el model universitari actual cap a un model d'excel·lència i amb una forta internacionalització es fonamenta en sis àmbits: la reestructuració de l'oferta universitària, el model català de personal acadèmic, l'impuls dels serveis comuns o consorciats, la nova política de preus i beques, el nou model català de governança universitària i l'enfortiment de les universitats com a motor de creixement del país. Aquest nou model inclou actuacions com la contractació de personal docent i investigador d'excel·lència i la programació de màsters universitaris de prestigi i amb visibilitat internacional.

6.1.8. Incrementar la inserció laboral dels col·lectius amb risc d'exclusió social

L'atur és la principal causa de pobresa en la població en edat de treballar. Per això el Govern impulsa actuacions per facilitar la inserció laboral dels col·lectius amb dificultat d'inserció social. Així, destaquen les actuacions de formació, els ajuts per a la contractació —tant en empreses ordinàries com en empreses d'inserció—, els programes de sensibilització i les mesures d'orientació professional. En particular, es dóna suport específic a la inserció laboral de les persones que perceben l'RMI, a les persones immigrants i a les persones privades de llibertat.

6.1.9. Promoure la igualtat d'oportunitats i millorar les capacitats ocupacionals a través de les TIC

L'ús accessible de les tecnologies de la informació i la comunicació millora l'ocupabilitat i la inclusió, la qual cosa reverteix en més cohesió social. Els esforços en aquest sentit s'orienten a l'alfabetització i l'assumpció de capacitats digitals, i a l'increment de l'ús habitual d'Internet entre les persones més desfavorides.

6.1.10. Captar i retenir talent, i incorporar personal altament qualificat al sector productiu

Per evitar la fugida de talent i per captar talent per al sector productiu, cal que hi hagi una oferta suficient per a les persones altament qualificades. Les actuacions del Govern en aquest àmbit s'encaminen a la incorporació de doctors a les empreses i a la captació i contractació de personal capaç de liderar projectes innovadors al teixit productiu. Els sectors sobre els quals s'incideix especialment amb les polítiques de captació i retenció de talent són la recerca i la innovació, la salut i la indústria d'alt valor afegit.

6.1.11. Impulsar la mobilitat professional i formativa

El desenvolupament d'una activitat professional o formativa a l'estranger proporciona un valor afegit al currículum, a la formació i a l'experiència, i representa una oportunitat per a les persones que volen qualificar-se professionalment a l'estranger. Les actuacions incloses en aquest objectiu s'orienten a l'ampliació de la informació sobre les ofertes de treball d'altres territoris europeus, així com a l'impuls de les estades laborals i formatives a l'estranger.

6.2. Eix 2. Millorar el funcionament del mercat laboral

El mercat laboral català presenta una sèrie de problemes estructurals que cal corregir, dins del marc competencial de la Generalitat, si es vol apostar per la reducció de l'elevat atur i la generació d'un creixement econòmic basat en l'avenç de la productivitat i la creació de llocs de treball de qualitat. Algunes de les actuacions que l'ECAT 2020 proposa per a aquest àmbit també s'han apuntat en l'Acord interprofessional de Catalunya, signat per les organitzacions sindicals i empresarials el novembre del 2011.

6.2.1. Millorar l'eficàcia i la informació dels mecanismes d'intermediació laboral

Per al bon funcionament del mercat de treball, és essencial assegurar una bona comunicació entre les persones que cerquen feina i les empreses que necessiten personal. Per això, cal millorar els serveis públics d'ocupació, dinamitzar els serveis d'intermediació a les empreses, i millorar i ampliar la informació disponible per als demandants d'ocupació.

A més, cal impulsar totes les estratègies que impliquin les empreses catalanes en el desenvolupament d'accions de millora de l'ocupabilitat, mitjançant convenis oberts que, per exemple, facilitin d'acolliment alumnes en pràctiques en els centres de treball.

6.2.2. Promoure un model de relacions laborals que impulsi la productivitat i preservi l'ocupació

El marc legal i institucional ha de proporcionar un entorn favorable a la creació d'ocupació, perquè les empreses puguin millorar la productivitat i ser més competitives. Ara bé: per garantir la qualitat i la seguretat dels llocs de treball, cal que els processos de negociació col·lectiva afavoreixin la productivitat de les empreses i el manteniment i la creació d'ocupació, i que tinguin en compte la diversitat d'empreses i la seva situació conjuntural i a mitjà termini.

Els òrgans permanents de concertació social han de contribuir a un model de relacions laborals que serveixi com a eina per a la promoció de la productivitat i la qualitat de l'ocupació i de vies alternatives de resolució de conflictes. Per això, els agents econòmics i socials s'han de comprometre a orientar la negociació col·lectiva cap a l'increment de la productivitat de l'economia catalana.

6.2.3. Millorar la qualitat del treball i de les condicions laborals

Per impulsar un creixement econòmic sostingut i basat en la productivitat, és fonamental l'impuls de la creació de llocs de treball de qualitat. Un entorn laboral de qualitat i condicions de treball segures són factors clau perquè el personal es comprometi amb el projecte empresarial i contribueixi a la millora de la competitivitat.

Les mesures del Govern en aquest àmbit han de tenir el suport dels agents econòmics i socials, que han de vetllar per la qualitat del treball i la seguretat i han d'integrar la cultura de la prevenció a les empreses catalanes.

6.2.4. Evitar el frau relatiu al treball no declarat i a la percepció indeguda de prestacions

El treball no declarat desprotegeix els treballadors, minva els ingressos públics i genera una competència deslleial a les empreses que compleixen amb la legalitat. Per evitar el frau relatiu al treball no declarat, la Generalitat controla que a les empreses no hi hagi situacions irregulars en matèria d'estrangeria. D'altra banda, per evitar la percepció indeguda de prestacions (com ara la incapacitat temporal), el Govern impulsa millores per a la detecció dels casos fraudulents.

6.3. Eix 3. Facilitar l'accés de les empreses al finançament

A causa de la conjuntura econòmica actual, les empreses catalanes tenen moltes dificultats a l'hora d'accedir al finançament necessari per a la seva activitat ordinària i per a l'impuls d'activitats noves. Mitjançant l'Institut Català de Finances (ICF), el Govern facilita l'accés al crèdit per a la inversió, la innovació i la internacionalització, i dóna suport a la capitalització de les empreses catalanes per millorar-ne la solvència i millorar el capital circulant disponible. Així mateix, el Govern també impulsa, en col·laboració amb patronals i agents socials, serveis d'assessorament a les empreses, que faciliten el finançament de les pimes.

6.3.1. Millorar l'accés al finançament de les empreses

Atès que actualment les empreses accedeixen al crèdit amb dificultat, cal posar en pràctica millores del sistema que els permetin finançar l'activitat ordinària i invertir en nous projectes que repercuteixin positivament en el seu creixement. Amb aquest objectiu, es posen a disposició de les empreses diverses línies de préstec i aval

adaptades a les necessitats específiques; es dona suport a la capitalització de les empreses catalanes per millorar-ne la solvència; es facilita capital circulant per al finançament ordinari del negoci, i es creen línies de finançament per a la inversió. Els instruments poden ser microcrèdits, préstecs directes, de mediació (amb el concurs de les entitats financeres), avals, aportacions de capital (fons de capital risc, coinversió, etc.). Addicionalment, cal impulsar els canals d'accés al finançament i aconseguir que les empreses, especialment les pimes i el treball autònom, coneguin totes les opcions de finançament.

Des de la Generalitat també es promouen altres actuacions per facilitar l'accés al finançament, especialment en el cas de les pimes i el treball autònom, tals com aportacions reintegrables o assessorament.

6.3.2. Promoure nous instruments de finançament

Les característiques concretes d'alguns negocis sovint s'allunyen de les necessitats de finançament que cobreixen els instruments habituals. Per donar resposta a aquests requeriments específics, es posen a disposició de les empreses nous instruments financers que s'adaptin als diversos tipus de negoci i activitat. Així, per exemple, s'aposta per nous models publicoprivats de partenariat, xarxes d'inversió i mecanismes per a la cerca de socis.

6.4. Eix 4. Promoure la reorientació estratègica de les empreses

Actualment l'economia mundial té dos grans desafiaments: el canvi tecnològic i la globalització. Per fer-hi front, els països més avançats desenvolupen polítiques de reforç de la competitivitat que giren al voltant de dos eixos principals: la innovació i la internacionalització.

En les darreres èpoques s'ha configurat un nou model industrial d'àmbit internacional que es manifesta en l'esvaïment de la frontera entre l'activitat manufacturera i el sector de serveis. En aquest nou marc els models de negoci i les estratègies que abans eren útils per competir ara ja no ho són. Per això, el Govern desenvolupa línies de treball que acompanyen les empreses en el procés de transformació econòmica.

6.4.1. Millorar l'eficiència i l'eficàcia del sistema d'R+D+I

Els elements que fan de transmissors tecnològics entre el coneixement científic i les empreses són els centres tecnològics i alguns centres de recerca especialitzats. A fi de millorar-ne l'eficàcia i l'eficiència, i d'acord amb el que passa en molts països desenvolupats, com Alemanya, cal augmentar la massa crítica dels centres. Això permetrà millorar-ne la competitivitat en les convocatòries destinades a captar recursos per a R+D+I.

Des del Govern s'impulsa la concentració dels centres tecnològics i dels grups universitaris actius en transferència tecnològica, a la vegada que s'incentiva els centres de recerca que tenen un potencial industrial clar per portar a terme la transferència de coneixement al teixit productiu. En paral·lel, les actuacions encaminades a l'avaluació dels centres permeten valorar-ne la capacitat de col·laboració amb les empreses i de transferència de coneixement i tecnologia.

6.4.2. Impulsar la recerca en noves tecnologies amb aplicacions per a l'economia productiva

Els bons resultats en recerca no es transfereixen fàcilment al teixit productiu i, per tant, s'han de fer nous esforços per crear un autèntic mercat dels resultats de la recerca i de les patents, a fi de generar creixement econòmic. El Govern impulsa programes i instruments de valorització tecnològica i transferència de coneixement a partir dels centres tecnològics i mitjançant convocatòries d'ajuts per a projectes.

6.4.3. Impulsar la innovació empresarial

La política d'innovació tecnològica engloba el conjunt d'actuacions públiques que pretenen afavorir l'assignació de recursos per a la generació de tecnologia i coneixement a les empreses mitjançant accions que s'orienten tant a incentivar directament o indirectament l'activitat d'innovació empresarial com a millorar l'entorn institucional en el qual es desenvolupen aquestes activitats innovadores. Només les empreses que siguin capaces d'incorporar innovació en les seves estratègies podran ser més competitives, diferenciar-se de la resta i captar segments de mercat.

S'impulsen polítiques d'estirada del mercat (*market-pull*) que fomenten la demanda de serveis d'innovació entre les empreses i els faciliten recursos per incentivar projectes empresarials d'alt risc tecnològic a través d'incentius. En relació amb la mobilització de

recursos privats per a la innovació, es treballa en l'impuls de patrocinis privats per a projectes i es presentaran propostes de modificacions legislatives i fiscals al Govern d'Espanya.

6.4.4. Augmentar la internacionalització de l'economia

La internacionalització és un dels principals motors per a la recuperació econòmica. Catalunya té prop de 13.500 empreses exportadores regulars, però hi ha unes 40.000 empreses que són potencialment exportadores o que només són exportadores ocasionals. Amb l'objectiu d'augmentar la base exportadora, el Govern ofereix suport a les empreses i les acompanya en el procés d'internacionalització.

L'increment de la competència internacional per a la captació d'inversions i la reducció global del nombre de projectes d'inversió a escala europea obliguen a canviar d'estratègia. Cal identificar línies específiques de producte i de servei que puguin donar lloc a projectes d'inversió; cal identificar els sectors i les empreses que actualment tenen capacitat d'inversió a Europa, i cal estructurar propostes de venda de projectes d'inversió concrets a Catalunya.

6.4.5. Facilitar la transició de les empreses cap a activitats de més valor afegit

Per a un país amb un teixit productiu molt heterogeni, amb una forta tradició industrial i format en més d'un 98 % per pimes, la política de clústers és fonamental per acompanyar la transició de les empreses cap a activitats de més valor afegit i per generar estratègies de futur viables i sostenibles. Al mateix temps, el treball en clústers permet utilitzar millor els recursos públics, ja que aprofita les economies d'escala tant per conèixer els problemes com per actuar i definir projectes que neixen en treballar amb un grup d'empreses amb reptes estratègics similars.

Les iniciatives de clústers combinen el paper impulsor i catalitzador de l'Administració amb el lideratge i la gestió professional del sector privat.

6.4.6. Promoure la millora de la gestió empresarial i la gestió de les persones

Amb un teixit productiu de petita empresa, amb diferències importants de dimensió i productivitat respecte a competidors tradicionals europeus i nous competidors internacionals, cal impulsar instruments de renovació de les pimes catalanes que

permetin augmentar-ne l'eficiència i millorar-ne l'orientació al mercat amb models de negoci diferenciats i adaptats als nous condicionants de la seva competitivitat.

Esdevé clau per millorar la competitivitat de les empreses la implantació de nous models de cultura organitzativa basats en la professionalització i en la millora de la gestió empresarial, amb un enfocament orientat a la productivitat i a la flexibilitat en la gestió de temps de treball.

6.4.7. Impulsar la responsabilitat social empresarial com a estratègia de competitivitat

La responsabilitat social és un model de gestió de les empreses i les organitzacions basat en criteris responsables en els àmbits econòmic, social i ambiental, orientat a la millora de la competitivitat i al desenvolupament sostenible i inclusiu. Cal donar visibilitat a les actuacions socialment responsables de les empreses perquè cada vegada siguin més les que integrin la responsabilitat social en l'estratègia de competitivitat.

6.4.8. Promoure un turisme de qualitat

El turisme és un sector estratègic de l'economia catalana. El Govern aposta per la promoció turística tant en els mercats emergents com en els madurs, a la vegada que potencia els distintius de qualitat en els diversos àmbits de la indústria turística. Aquestes mesures es reforçaran amb actuacions encaminades a descriure el perfil de turista que visita el país, i això permetrà ajustar l'oferta de serveis o bé influir en un potencial canvi de perfil.

6.4.9. Impulsar projectes d'alt impacte en el teixit empresarial català

Per competir en el mercat mundial, les empreses que no tenen una dimensió mínima han de desenvolupar estratègies de cooperació amb altres empreses. Per compensar la manca de grans empreses industrials autòctones, el Govern impulsa projectes d'alt impacte econòmic amb una elevada capacitat d'arrossegament d'altres empreses, tant endavant (clients) com endarrere (proveïdors). El Pla tractor de les TIC a l'entorn de Barcelona Mobile World Capital i el Pla tractor de mobilitat sostenible (vehicle elèctric, potenciació del desenvolupament de nous negocis i activitat econòmica, etc.) són les principals iniciatives en aquest àmbit.

Aquests plans, que tenen una estructura orgànica basada en el lideratge públic i la gestió privada i tenen el suport de les diverses administracions, reactivaran el teixit econòmic, especialment les pimes.

6.4.10. Anticipar situacions de risc empresarial i detectar oportunitats de creixement

El teixit productiu necessita polítiques que afavoreixin el manteniment de les empreses i dels llocs de treball, sobretot en un context de forta crisi com l'actual. Així, es treballa per al suport i la defensa del teixit industrial a partir de la definició d'un mapa de riscos i oportunitats i la intervenció del Govern a favor de la continuïtat industrial dels projectes estratègics. El Govern mantindrà un contacte permanent amb el món empresarial per poder preveure les situacions de risc.

6.5. Eix 5. Promoure l'emprenedoria

El Govern impulsa actuacions que activen la capacitat de creació de noves empreses, fomenten l'esperit emprenedor i generen nous llocs de treball. El programa "Catalunya emprèn" recull aquests objectius i promou la constitució d'una xarxa publicoprivada que ha de reunir i coordinar tots els agents del territori compromesos en la formalització de nous projectes empresarials.

6.5.1. Introduir els valors de l'emprenedoria en el sistema educatiu

La Carta europea de la petita empresa estableix que l'educació i la formació han de contribuir a impulsar l'esperit empresarial. El Govern considera imprescindible la introducció de la cultura de la creativitat empresarial en els diversos nivells de la formació (l'ensenyament obligatori, el superior i l'FP), la societat i l'opinió pública, per fomentar l'esperit emprenedor que ha de contribuir a augmentar la voluntat de creació d'empreses. Així, per exemple, en l'ensenyament obligatori s'impulsen els programes "Escola emprenedora" i "Emprendre a la meva escola" i per obtenir algunes titulacions universitàries caldrà presentar un pla de negoci.

6.5.2. Promoure la iniciativa empresarial, el cooperativisme i el treball autònom

Per impulsar la creació d'empreses, l'Administració ofereix assessorament, suport específic i formació per a les persones emprenedores; facilita l'accés als recursos per a l'emprenedoria; habilita instruments de suport jurídic, de gestió i de tramitació per a

empreses de nova creació; crea programes de suport a empreses d'alt creixement potencial (xarxa d'acceleradores de creixement, instruments públics d'inversió, capital llavor, àngels inversors, etc.) per afavorir la consolidació dels projectes amb més projecció, etcètera.

Les actuacions del Govern s'adrecen especialment a la creació d'empreses i a les cooperatives i el treball autònom, que a Catalunya tenen una gran rellevància econòmica i social com a sectors empresarials creadors de riquesa i generadors d'ocupació i de cohesió social.

6.5.3. Promoure l'activitat econòmica vinculada al territori

Les polítiques han de tenir en compte la gran diversitat territorial que caracteritza Catalunya. Així, en l'àmbit rural s'aposta per portar a terme polítiques encaminades a millorar la competitivitat del sector agrícola i agroalimentari a partir de diverses línies d'ajut i la reestructuració empresarial i associativa.

L'economia rural té un marge elevat de retenció de valor afegit, que cal potenciar mitjançant el foment de la producció de nous productes (com, per exemple, els ecològics), i la millora de la qualitat dels productes existents i de la visibilitat que tenen en els mercats exteriors.

En els darrers anys, el turisme rural, que té un enorme potencial per dinamitzar econòmicament el territori, ha estat un dels tipus de turisme que ha crescut més a Catalunya. Els destins rurals, caracteritzats per un ric patrimoni natural, historicoartístic i cultural, que mantenen les tradicions locals en un entorn de desmassificació i tranquil·litat, afavoreixen un bon manteniment del binomi agricultura-turisme rural. Les actuacions per impulsar l'agroturisme, l'enoturisme, l'oleoturisme o el turisme relacionat amb la pesca ofereixen noves oportunitats per al desenvolupament de les potencialitats turístiques endògenes del territori.

6.5.4. Potenciar la creació d'empreses de base tecnològica

D'acord amb la necessitat de reorientar l'economia cap a sectors de més valor afegit i de transferir tecnologia al sector productiu, es considera cabdal la creació de noves empreses de base tecnològica. Per facilitar que el coneixement generat a les universitats i els centres de recerca flueixi al sector productiu, el Govern impulsa incentius per a la comercialització tecnològica i el desenvolupament de noves

empreses de base tecnològica mitjançant serveis d'assessorament als projectes, incentius i contractes programa de recerca.

6.5.5. Promoure l'economia social per complementar el servei d'atenció a les necessitats socials creixents

En el context de restricció de la despesa pública i de demandes socials creixents, l'economia social esdevé cabdal per afavorir la integració dels col·lectius amb més risc d'exclusió social. Les actuacions del Govern en aquest sentit s'orienten a propiciar un marc favorable per a les noves iniciatives emprenedores en l'àmbit de l'economia social.

6.6. Eix 6. Impulsar la transició cap a una economia més eficient en l'ús dels recursos

Les polítiques públiques de suport a l'activitat econòmica han de promoure la transició cap a una economia més eficient en l'ús dels recursos, tant per motius de necessitat (disminució de la dependència de les energies fòssils, encariment dels preus energètics, garantia del subministrament, reducció de les emissions d'efecte hivernacle i d'altres contaminants) com per les oportunitats que aquesta transició proporciona al teixit productiu. L'ECAT 2020, d'acord amb l'estratègia Europa 2020, vol garantir que les estratègies a llarg termini del Govern en àmbits com l'energia, el canvi climàtic, la recerca i la innovació, la indústria, el transport, l'agricultura, la pesca i el medi ambient, aconseguixin resultats positius en matèria d'eficiència de recursos (especialment en matèria d'eficiència energètica) i alhora aprofitin les oportunitats que aquests reptes presenten per al desenvolupament empresarial.

6.6.1. Promoure l'orientació cap a la sostenibilitat del teixit productiu

En el marc de l'estratègia Europa 2020, el full de ruta per a una Europa eficient en l'ús dels recursos destaca les oportunitats i la necessitat de reorientar el teixit productiu cap a un enfocament més sostenible a partir d'un ús dels recursos més eficient. Si bé està àmpliament contrastat que la inversió en sostenibilitat comporta guanys econòmics i competitius al teixit productiu, algunes empreses encara no ho veuen així. L'Administració ha de tenir un paper clau com a facilitadora de la transició cap a una economia més sostenible i més eficient en l'ús dels recursos, mitjançant la promoció d'acords voluntaris per a la sostenibilitat, el suport a les empreses de serveis

energètics i de serveis ambientals, el suport a l'adaptació de les pimes al nou context de sostenibilitat o la introducció de la variable sostenibilitat en els instruments de suport a l'activitat econòmica i en la compra pública.

Des d'aquesta perspectiva, el Programa català d'ecodisseny 2011-2012 (ECODIScat) promou una manera sostenible de produir i consumir: incentiva la incorporació del disseny ecològic en el procés productiu, impulsa la transversalitat del disseny ecològic en universitats i centres de recerca i la transferència de coneixement, i incentiva el consum de productes i serveis sostenibles.

6.6.2. Promoure un ús eficient de l'energia i altres recursos

L'Administració té un paper clau pel que fa a l'impuls de l'estalvi i l'eficiència energètica i l'estalvi d'altres recursos essencials, com l'aigua. Cal destacar el clúster d'eficiència energètica de Catalunya, ja que, mitjançant la col·laboració d'empreses de l'àmbit tecnològic, té com a objectiu oferir al mercat solucions integrades i innovadores en eficiència energètica, que milloren la competitivitat i aprofiten les oportunitats de negoci. El Pla d'estalvi i eficiència energètica als edificis de la Generalitat estableix mesures per millorar l'eficiència energètica en el conjunt d'edificis públics de la Generalitat i fomenta la implantació i el creixement de les empreses de serveis energètics a Catalunya. Així mateix, el Govern incentiva amb ajuts i subvencions l'estalvi i l'eficiència energètica en tots els àmbits de l'economia.

6.6.3. Promoure les fonts d'energia renovable

Les energies renovables generen oportunitats de negoci i d'ocupació i contribueixen a la modernització del teixit productiu, a la vegada que redueixen la dependència dels combustibles fòssils i milloren la garantia del subministrament energètic. L'estratègia de foment de les energies renovables és de màxima prioritat en el marc de la política energètica de Catalunya. Les actuacions se centren en l'augment del consum d'energia d'origen renovable i l'increment de la potència instal·lada (parcs eòlics, aprofitament energètic de la biomassa, generació local d'energia en edificis), i en el desenvolupament de noves tecnologies energètiques emergents (com el projecte Zèfir), que poden ser clau en el sistema energètic futur i al mateix temps contribuir a impulsar la innovació tecnològica en el sector de l'energia.

6.6.4. Promoure la minimització i la valorització de residus

La minimització i la valorització de residus són elements essencials per a un model productiu més sostenible, tant des del punt de vista material com des d'un punt de vista energètic. Les actuacions en aquest àmbit inclouen ajuts per a inversions i recerca en maquinària i tecnologia per a la minimització i valorització de residus i el foment dels productes reciclats, reciclables i biodegradables.

6.7. Eix 7. Impulsar la modernització de l'Administració i la simplificació administrativa

Els poders públics han de proveir un marc d'actuació de l'activitat econòmica i una intervenció pública que afavoreixi la iniciativa empresarial i la creació d'ocupació, garanteixi els drets i deures de la ciutadania i les empreses i minimitzi els costos de transacció. El Govern treballa en iniciatives com ara la promoció de l'Administració electrònica, la reducció de càrregues administratives, la millora de procediments administratius, la millora de la qualitat de la regulació des del punt de vista de la competència, l'impuls de la concurrència competitiva en la contractació pública, la millora del funcionament de l'Administració de justícia i l'impuls de l'obertura de dades.

6.7.1. Vetllar perquè la regulació normativa no incideixi negativament en la competitivitat

Les normatives mal dissenyades, contradictòries o obsoletes, que restringeixen la competència, poden crear barreres innecessàries al comerç, la inversió, la creació d'empreses i l'eficiència econòmica en general. Així mateix, les càrregues administratives afecten la productivitat de les empreses i graven especialment les pimes. És per això que cal incrementar la qualitat de la regulació i promoure una legislació intel·ligent, que no generi restriccions a la competència ni costos innecessaris o desproporcionats a l'activitat econòmica. A aquests efectes, és indispensable potenciar l'avaluació de l'impacte de les normes, integrar tràmits i portar a terme reformes legals que proporcionin a les empreses un marc més flexible, sense barreres d'entrada ni cap altra restricció injustificada.

6.7.2. Impulsar la concurrència competitiva en la contractació pública

El foment de la lliure concurrència dels licitadors potencials esdevé un aspecte cabdal per garantir l'eficiència en la gestió dels recursos públics. Per a l'assoliment d'aquest

objectiu, cal escollir la figura contractual més adient per a cada cas i detectar i estudiar els obstacles de les empreses a l'hora d'accedir als processos de contractació. A més, convé adoptar mesures per promoure la màxima concurrència entre els licitadors, amb la finalitat de millorar l'eficiència en la gestió dels recursos públics i garantir a la ciutadania la qualitat en la prestació dels serveis. En aquest sentit, esdevé especialment necessari establir mecanismes interns per a la detecció i prevenció de possibles pràctiques anticompetitives com, per exemple, la col·lusió entre licitadors.

6.7.3. Implementar un nou model de relació de les empreses amb l'Administració

El Govern de la Generalitat treballa en la creació d'un nou marc de relació de les empreses amb l'Administració que valori la utilitat social de l'emprenedoria i es fonamenti en la responsabilitat i la confiança mútua. Això es concretarà en una llei marc de relacions de les empreses amb les administracions catalanes que permeti el canvi de model.

Actualment les empreses suporten nombroses càrregues administratives innecessàries que els dificulten la competitivitat. La implementació d'una finestra única empresarial permetrà integrar en un únic punt tots els tràmits i serveis necessaris per a l'exercici de l'activitat empresarial i reduir significativament les càrregues administratives, d'acord amb el que preveu el Pla per a la implantació de la finestra única empresarial.

6.7.4. Modernitzar l'Administració mitjançant les TIC

A fi de facilitar l'activitat econòmica, i dins d'un procés de millora de prestació de serveis, és vital impulsar l'Administració electrònica com a instrument que contribueix a l'agilitat, l'eficiència i l'eficàcia de l'Administració. Per portar a terme aquestes tasques, cal crear i mantenir eines corporatives que possibilitin i optimitzin la implementació de la tramitació electrònica, d'acord amb l'aplicació del principi d'interoperabilitat entre els departaments, les unitats i els organismes de la Generalitat, i amb les altres administracions públiques. L'aplicació de les TIC en àmbits com ara la salut permet al sector públic millorar l'eficiència i ampliar el catàleg de serveis que repercuteixen en una racionalització dels recursos.

6.7.5. Implementar l'obertura de dades

En l'evolució cap a la societat xarxa sorgeix un nou model relacional d'innovació en el qual tots els actors participen en l'addició de valor de productes i serveis (coneixement col·lectiu). El web i les xarxes socials atorguen als productes i als serveis noves funcionalitats, tant en la gestió (disminució del temps, estalvi de desplaçaments, treball en xarxa, etc.) com en la prestació (possibilitats de comercialització, simulació, accessibilitat, compartició de coneixement, explotació de recursos multimèdia, emmagatzematge, informàtica en núvol, etcètera).

En el marc de la interoperabilitat entre administracions i la transparència com a elements clau de la governança oberta i del seguiment i l'avaluació de les polítiques públiques, la Generalitat promou l'oferta de dades públiques, en format digital, estandarditzat i obert, perquè les empreses i la ciutadania en facin productes derivats que generin valor i riquesa.

6.7.6. Agilitar i modernitzar l'Administració de justícia

Una Administració de justícia àgil i eficient és essencial per garantir la seguretat jurídica i, per tant, per millorar la competitivitat de les empreses, l'atracció d'inversió estrangera i la creació de noves empreses. El projecte "Nova oficina judicial" permetrà l'organització de serveis comuns per centralitzar les tasques de tramitació i execució de tots els òrgans judicials i, per tant, millorarà la rapidesa i l'eficiència de l'Administració de justícia.

6.8. Eix 8. Impulsar les infraestructures estratègiques que necessita el teixit productiu

Disposar d'infraestructures de qualitat és un factor clau per a la competitivitat de les empreses catalanes i per a l'atracció i la consolidació d'empreses d'alt valor afegit i exportadores.

Catalunya pateix un dèficit històric acumulat d'infraestructures públiques, com a conseqüència d'una inversió de l'Estat insuficient. A més, el model de gestió centralitzat que tenen algunes infraestructures, especialment els ports i els aeroports, limita la contribució d'aquestes infraestructures a la competitivitat de l'economia catalana.

El Govern té la voluntat de planificar les polítiques a llarg termini i els grans projectes d'inversió pública que necessita el país, i per això exigirà el traspàs de la gestió d'infraestructures clau per a la competitivitat de l'economia catalana o, si més no, una participació determinant en la gestió.

El Govern ha de consolidar els fonaments per al desenvolupament de la societat digital a Catalunya: ha de considerar tant les infraestructures tecnològiques com l'entorn econòmic i social que els ha d'aportar valor.

6.8.1. Potenciar els ports catalans com a porta de les mercaderies del sud d'Europa

Per aconseguir que els ports catalans esdevinguin la porta de les mercaderies del sud d'Europa, cal impulsar diverses infraestructures i les àrees logístiques dels ports de Barcelona i Tarragona i completar els accessos viaris i els ferroviaris d'ample internacional. Així mateix, cal tenir serveis ferroviaris competitius entre els ports i la resta de l'Estat i d'Europa, avançar en la coordinació operativa i estratègica del front portuari català i agilitar els serveis duaners i d'inspecció fronterera. En aquest sentit, i per donar l'impuls necessari a aquestes actuacions, el Govern de la Generalitat treballa per obtenir el traspàs total de la gestió dels ports de Barcelona i Tarragona o, com a mínim, garantir una participació catalana determinant en els seus òrgans de govern.

6.8.2. Impulsar el transport de mercaderies per ferrocarril, l'activitat logística i la intermodalitat

L'impuls del transport de mercaderies per ferrocarril ha de permetre augmentar, diversificar i fer més sostenible l'oferta de transport actual. El corredor ferroviari del Mediterrani constitueix l'eix vertebrador d'aquesta mobilitat, i per això és fonamental la promoció de les actuacions que l'Agenda catalana del corredor del Mediterrani preveu per al període 2012-2015. Per impulsar aquestes actuacions ferroviàries pendents a Catalunya i desenvolupar-les de manera concertada, el Govern de la Generalitat impulsa la creació d'una oficina descentralitzada del Ministeri de Foment a Barcelona.

En l'àmbit de la promoció dels serveis ferroviaris de mercaderies el Govern promou nous serveis i mesures que afavoreixin la liberalització efectiva del transport ferroviari de mercaderies (també de passatgers) i la simplificació de la tramitació administrativa associada. Així mateix, és necessari que a Catalunya hi hagi noves terminals

ferroviàries intermodals i centres logístics associats. En aquest àmbit, cal explorar vies de col·laboració publicoprivada.

6.8.3. Augmentar la competitivitat i l'eficiència del sector del transport de mercaderies per carretera

Per augmentar la competitivitat del sector del transport de mercaderies per carretera, cal treballar des del vessant de les infraestructures i, sobretot, des del de la gestió. Pel que fa a les infraestructures, una xarxa viària adequada i la reducció de colls d'ampolla o punts d'alta congestió és la base per a un transport per carretera competitiu en temps i cost.

Quant a la gestió, cal agilitar i simplificar els tràmits administratius del transport de mercaderies per carretera, s'ha de promoure l'arbitratge per a la resolució de conflictes, convé fomentar la concentració i comercialització conjunta dels serveis de transport de mercaderies i cal impulsar les tecnologies de la informació i comunicació en aquest sector.

6.8.4. Augmentar la connectivitat dels aeroports i ports catalans i potenciar el seu paper com a motors econòmics locals

Atès que els aeroports tenen un paper molt rellevant pel que fa a la internacionalització de l'economia i com a motors econòmics locals, cal incrementar la connectivitat dels aeroports catalans, promoure-hi noves rutes i desenvolupar-hi el sector de càrrega. Per assolir aquests objectius, cal assimilar el model de gestió de l'Aeroport de Barcelona-el Prat al dels principals aeroports europeus; és a dir, cal impulsar-hi una gestió individualitzada, amb una participació catalana determinant, i incorporar-hi el sector privat.

Així mateix, cal desenvolupar les taules estratègiques dels aeroports de Girona, Reus i Lleida, amb la finalitat de diversificar la seva activitat i atraure projectes industrials vinculats al sector aeroportuari. En aquest sentit, es promou el traspàs a la Generalitat dels aeroports de Girona, Reus i Sabadell.

D'altra banda, a fi d'aprofitar les sinergies entre ports i aeroports, s'ha de continuar avançant en la gestió conjunta del trànsit de passatgers i creueristes.

6.8.5. Augmentar la connectivitat ferroviària de passatgers amb Europa

Per augmentar la connectivitat ferroviària de passatgers amb Europa, és necessari que s'impulsi el tren d'alta velocitat i el corredor ferroviari del Mediterrani, d'acord amb les actuacions previstes en l'Agenda catalana del corredor del Mediterrani.

6.8.6. Millorar les infraestructures de telecomunicacions i distribució d'energia que les empreses necessiten per ser competitives

La millora de la qualitat, la seguretat i la fiabilitat dels subministraments d'energia elèctrica i gas és essencial per a la competitivitat de les empreses. Les actuacions orientades a aquest objectiu es concreten, bàsicament, en l'anàlisi, l'aprovació i la supervisió dels plans d'inversió de les empreses distribuïdores d'energia elèctrica i gas.

La disponibilitat de xarxes de telecomunicacions, fixes i mòbils, de nova generació és clau per a la competitivitat de les empreses. Les actuacions del Govern en aquest àmbit n'impulsen el desplegament, promouen les anelles sectorials com a instruments d'evolució dels models productius i potencien projectes com el punt neutre de connexió a Internet de Catalunya (CATNIX).

6.8.7. Dinamitzar les infraestructures rurals

Les infraestructures viàries rurals garanteixen l'accessibilitat del territori rural català i són una condició necessària per a la generació d'activitat econòmica. D'altra banda, les infraestructures de regadius tenen una importància estratègica per a la dinamització i la vertebració del territori, ja que afavoreixen el desenvolupament d'una agricultura i una ramaderia més competitives, faciliten la diversificació econòmica en les zones en què s'implanten i permeten fixar la població al territori. La concentració parcel·lària també és un instrument cabdal per a la vertebració i l'ordenació territorial que, en molts casos, precedeix la transformació en regadius.